

صندوق بیمه کشاورزی

شماره : ۸۳۰۰۸۵/۳۳۰۰۰۰۰۰۰۰

تاریخ : ۱۳۹۸/۰۶/۲۳

پیوست: دارد

بیمه

بیمه کشاورزی؛ ابزار اقتصاد معاشی

مدیریت محترم شعب بانک در کلیه استانها و منطقه جنوب کرمان

موضوع: دستورالعمل بیمه اجباری دام

با سلام

احتراماً، پیرو ابلاغ دستورالعمل اجرایی موضوع بند « ث » ماده (۳۳) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران از طرف وزیر محترم جهاد کشاورزی به شماره ۰۲۰/۴۰۴۷ مورخ ۹۸/۲/۳۱ به پیوست دستورالعمل بیمه اجباری دام شامل دستورالعمل مشترک و اختصاصی انواع دام سبک و سنگین، زنبور عسل و آبریان جهت استحضار و بهره برداری ایفاد می گردد. امید است با استعانت از خداوند متعال و بکارگیری از کلیه ظرفیتهای موجود در استان نسبت به برقراری پوشش حداکثری بیمه دام اقدام گردد.

محمدابراهیم حسن نژاد
قائم مقام و عضو هیات مدیره

رونوشت:

جناب آقای روح اله خدارحمی مدیرعامل محترم بانک؛ برای استحضار.
جناب آقای نیازعلی ابراهیمی پاک عضو محترم هیئت مدیره صندوق بیمه کشاورزی؛ جهت استحضار.
جناب آقای تورج سعیدی عضو محترم هیئت مدیره صندوق بیمه کشاورزی؛ جهت استحضار.
جناب آقای فاضل سجادی مدیر امور محترم مالی و توسعه سرمایه انسانی صندوق بیمه کشاورزی؛ جهت استحضار.
جناب آقای قدرت اله نوری سرپرست محترم امور بیمه ای صندوق بیمه کشاورزی؛ جهت استحضار.
جناب آقای سیدداود کاظمی نژاد رئیس محترم اداره کل نظارت و بازرسی صندوق بیمه کشاورزی؛ جهت استحضار.
جناب آقای علی امرایی آستانی مشاور و معاون محترم مستقل امور حراست صندوق بیمه کشاورزی؛ جهت استحضار.

نشانی: تهران، خیابان ستارخان، خیابان شهید دکتر حبیب الله، خیابان شهید مسعود سروش (یکم)، تقاطع زنجان شمالی، پلاک ۵۸

پست الکترونیکی: Email: bimeh-keshavarzi@ailri.gov.ir صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۳۳۶۵ تلفن: ۶۴۰۰۹۰۰۰ دورنگار: ۶۶۵۵۷۷۱۵

سامانه پیام کوتاه: ۲۰۰۰۴۸۸۲

www.sbkiran.ir

بسمه تعالی

دستورالعمل بیمه اجباری دام

صندوق بیمه کشاورزی

اداره کل توسعه خدمات بیمه ای

شهریور ۹۸

دستورالعمل بیمه اجباری دام

ماده (۱) به منظور اجرای موضوع بند "ث" ماده (۳۳) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و ماده ۹ قانون نظام جامع دامپروری کشور، دستورالعمل بیمه اجباری انواع دام به شرح زیر می باشد.

ماده (۲) تعاریف:

- ۱-۲- بیمه گر: صندوق بیمه کشاورزی می باشد.
- ۲-۲- بیمه گذار: شخص حقیقی یا حقوقی است که مشخصات وی در بیمه نامه ذکر گردیده و متعهد به پرداخت حق بیمه می باشد.
- ۳-۲- حق بیمه: وجهی است که بیمه گذار (یا دولت از طرف وی) در برابر اخذ پوشش و تعهد بیمه گر برای جبران بخشی از خسارت وارده به موضوع بیمه، در صورت وقوع یا بروز حادثه تحت پوشش بیمه نامه، می پردازد.
- ۴-۲- ذینفع: شخص یا اشخاص حقیقی و حقوقی هستند که مشخصات آنان در بیمه نامه درج گردیده و غرامت مربوط به بیمه نامه به حساب آنها واریز می گردد.
- ۵-۲- مدت بیمه: مدت بیمه نامه ۳۶۵ روز معادل یک سال شمسی بوده (جز در مواردی که در بیمه نامه به نحوه دیگری توافق شده باشد) و تاریخ شروع و انقضای آن در بیمه نامه درج می گردد.
- ۶-۲- غرامت: وجهی است که بعد از ایجاد خسارت ناشی از وقوع خطرات تحت پوشش، برابر این آئین نامه و دستورالعمل های مربوطه به ذینفع قابل پرداخت است.
- ۷-۲- حداکثر تعهد بیمه گر: حداکثر مبلغی است که بیمه گر در صورت وقوع خسارت های تحت پوشش به ازای هر واحد مورد بیمه در طول مدت بیمه نامه، تعهد می نماید.

۸-۲- خطرات تحت پوشش: براساس دستورالعمل اجرایی موضوع بند "ث" ماده (۳۳) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کلیه دام ها در مقابل بیماری های مشترک و واگیر

دار که از طرف سازمان دامپزشکی کشور به تفکیک انواع دام (نامه شماره ۹۸/۱۰/۲۵۹۸۴ مورخ ۹۸/۴/۲۵) مشخص شده است تحت پوشش بیمه اجباری قرار گرفته اند.
تبصره: عوامل خطر قهری جهت افزایش مطلوبیت باتوجه به ضریب خطر عامل مربوطه تحت پوشش قرار می گیرد.

۹-۲- بیماری های مشترک بین انسان و دام: بیماری های ناشی از عوامل عفونی (بااعلام سازمان دامپزشکی) که قابلیت انتقال از دام به انسان و یا از انسان به دام را داشته باشد.

۱۰-۲- بیماری های واگیر دام: بیماری های ناشی از عوامل عفونی (بااعلام سازمان دامپزشکی) که امکان انتقال آنها در بین جمعیت های دامی از طریق تماس مستقیم و یا غیر مستقیم یا جانداران حامل یا ناقل وجود داشته باشد.

۱۱-۲- بیماری نوپدید: به بیماری گفته می شود که برای اولین بار در دام شناخته شده و در منطقه خاصی از کشور شیوع پیدانماید.

۱۲-۲- بیماری بازپدید: به بیماری گفته می شود که پس از ریشه کنی یا حذف در کشور گزارش شود.

۱۳-۲- حذف دام: فرآیندی است که طی آن دام آلوده و یا راکتور شناسائی شده و یا مظنون به بیماری براساس برنامه مراقبت و مبارزه با بیماری، کشتار یا امحاء می شود.

۱۴-۲- کانون آلوده: واحد اپیدمیولوژیکی است که واجد حداقل یک رأس دام مبتلا به بیماری و یا دام راکتور شناسایی شده و یا مظنون به بیماری باشد.

۱۵-۲- سازمان: سازمان دامپزشکی کشور می باشد که بعنوان مرجع رسمی تأیید و اعلام وقوع، شیوع، کانون آلوده به بیماری، های دامی واگیردار و نیز بیماری های مشترک بین انسان و حیوان تعیین گردیده است.

۱۶-۲- اداره: به شخص حقیقی یا حقوقی اطلاق می گردد که مبادرت به پرورش و نگهداری دام می نماید.

۱۷-۲- دام: براساس بند "ب" ماده ۲ قانون نظام جامع دامپروری کشور

۱۸-۲- دامداری: دامداری به محل تولید، پرورش و نگهداری انواع دام اطلاق می گردد. و بسته به نوع پرورش می تواند به یکی از انواع زیر باشد.

۱۹-۲-۱۵-مداری عشایری: به شیوه ای از دامداری اطلاق می گردد که دامدار به روش کوچندگی به پرورش و نگهداری دام در عرصه های طبیعی و زیست بومی تعیین شده یا کانون های اسکان عشایر فعالیت نماید.

۲۰-۲-۲-دامداری رو ستایی: به واحدهای دامداری موجود و فعالی اطلاق می گردد که در محدوده روستا بوده و دارای حداقل ضوابط فنی و بهداشتی می باشد.

۲۱-۲-۲-واحد دامداری نیمه صنعتی: به واحدی اطلاق می گردد که اصول بهداشتی و زیست محیطی در آن رعایت شده است، لیکن از نظر تأسیسات، تجهیزات و ساختمان ها در حد واحدهای دامداری صنعتی نمی باشد.

۲۲-۲-۲-واحد دامداری صنعتی: به واحدی اطلاق می گردد که اصول فنی، بهداشتی و زیست محیطی در ساخت و ساز ساختمان ها، تأسیسات، تجهیزات و ماشین آلات آن متناسب با مقررات مربوطه رعایت شده باشد.

✓ ۲۳-۲-۲-آبزیان: آبزیان عبارتند از کلیه موجودات زنده اعم از جانوری و گیاهی آب های شیرین، شور و لب شور دریا و یا موجوداتی که مراحل از چرخه زندگی (شامل کلیه مراحل رشد نمو تخم، لارو، نوزادی و...) و یا مدت زیادی از عمر خود را در آب طی می کنند.

✓ ۲۴-۲-۲-پرورش آبزیان: به مجموعه فعالیت هایی گفته می شود که شامل کشت، نگهداری و برداشت انواع آبزیان است. این فعالیت ها می تواند شامل آماده سازی، ذخیره سازی، آب و هوادهی، غذادهی، اقدامات بهداشتی و حتی اعمال روش های نگهداری و فرآوری مقدماتی در محدوده استخرها یا مزارع پرورش آبزیان باشد.

✓ ۲۵-۲-۲-آبزی پرور: به شخص حقیقی یا حقوقی اطلاق می گردد که مبادرت به پرورش و نگهداری آبزیان می نماید.

✓ ۲۶-۲-۲-مزارع پرورش آبزیان: به مجموعه ای از استخرها، کانال های آب، خروجی زهکشی و تأسیسات مرتبط نظیر انبار، نگهداری، سرایداری و مدیریت گفته می شود که با هدف آبزی پروری به وجود آمده است.

✓ ۲۷-۲-۲-مراکز تکثیر آبزیان: مراکز تکثیر آبزیان مکانی است که در آن تمام یا بخشی از فعالیت های مربوط به نگهداری ماهیان مولد، تولید مثل و یا اصلاح نژاد آبزیان با رعایت مواردی مانند تغذیه و

مسائل بهداشتی انجام می شود. مکان هایی که در آن تمام یا بخشی از فعالیت نگهداری تخم های لقاح یافته تا تولید لارو و بچه ماهی انجام می شود نیز مراکز تکثیر محسوب می شوند

✓ ۲۸-۲- آب بندها: محیطی شبیه به استخر مصنوعی است که با ایجاد یک مانع معمول خاکی به منظور ذخیره سازی آب بوجود می آید و عمدتاً در شمال کشور مرسوم بوده و از آب برای آبیاری اراضی کشاورزی به خصوص کشت برنج استفاده می شود.

ماده ۳) شناسایی دام: دام های که قابلیت الصاق پلاک شناسایی ۱۵ رقمی (پلاک ملی) را دارند می بایست قبل از بیمه پلاک کوبی و هویت دار شوند. آندسته از دام ها از قبیل آبزیان و زنبور عسل که امکان شناسایی از طریق فوق را ندارند براساس روش ذکر شده در دستورالعمل اختصاصی شناسایی و مشخصات و شماره های مربوطه در بیمه نامه و ضمايم آن قيد خواهد شد.

تبصره: کلیه سازمان ها و تشکل ها که در امر هویت دار کردن دام ها فعالیت دارند می توانند پس از الصاق پلاک ملی و ورود اطلاعات در سامانه مرکز اصلاح نژاد کشور، در قالب تفاهم نامه منعقد شده مشخصات کامل دام های هویت دار شده را جهت بیمه (بیمه اجباری) به دفاتر نمایندگی صندوق بیمه تحویل دهند.

ماده ۴) بیمه گری:

۴-۱- دام ها در زمان بیمه می بایست از سلامت ظاهری برخوردار باشند و مسئولیت آن با نمایندگی بیمه کشاورزی و افراد حقیقی و حقوقی طرف قرارداد با نمایندگی می باشد.

۴-۲- تمام دام های سالم و یا سطوح واحد پرورشی تحت مالکیت (کل گله اعم از بالغ و نابالغ، کندو و استخر) متقاضی باید طبق ضوابط و مقررات صندوق، تحت پوشش بیمه قرار گیرند.

۴-۳- نمایندگی بیمه کشاورزی و افراد حقیقی و حقوقی طرف قرارداد با نمایندگی می بایستی راساً نسبت به نصب پلاک گوش اقدام و از ارائه پلاک گوش به بیمه گذار خودداری نماید (کلیه عواقب ناشی از عدم پلاک کوبی صحیح و یا تحویل پلاک به بیمه گذار بر عهده کارگزار بیمه گر یا بازاریاب خواهد بود).

۴-۴- در صورت اعلام شیوع هر یک از بیماری های تحت پوشش در واحد از طرف اداره کل یا سازمان دامپزشکی عملیات بیمه گری متوقف نمی گردد اما عامل خطر مذکور تا اعلام عدم آلودگی منطقه از عوامل خطر تحت پوشش خارج خواهد شد.

ماده ۵) ارزیابی خسارت:

۵-۱- خسارات وارده به دام های تحت پوشش در خارج از محدوده مکانی و زمانی در بیمه نامه، مشمول پرداخت غرامت نمی باشد.

۵-۲- بیمه گذار موظف است به محض مشاهده علائم بیماری و یا تلفات در دام های خود (تحت پوشش بیمه اجباری دام) قبل محو آثار خسارت در اسرع وقت حداکثر ۲۴ ساعت موضوع را به نزدیکترین اداره دامپزشکی، بانک کشاورزی، دفتر ویاتعاونی های طرف قرارداد خدمات بیمه ای محل وقوع حادثه اعلام نماید.

تبصره: اعلام خسارت وارده در خصوص دام عشایر، زنبور عسل و شتر حداکثر تا ۴۸ ساعت و قبل از محو آثار خسارت می باشد

۵-۳- در صورت اعلام خسارت به بانک کشاورزی یا دفاتر خدمات بیمه ای می بایست ضمن ثبت خسارت در سامانه جامع و دریافت کد رهگیری نسبت به اعلام وقوع خسارت به اداره دامپزشکی حداکثر ظرف ۲۴ ساعت اقدام کرد.

۵-۴- اداره کل دامپزشکی می بایست در صورت شیوع هر یک از بیماری های تحت پوشش بیمه اجباری دام در منطقه، در اسرع وقت معاونت خدمات بیمه ای بانک کشاورزی استان را مطلع نماید تا نسبت به تشکیل جلسه ستاد بیمه اجباری دام استانی به منظور هماهنگی های لازم با دستگاه های ذیربط اقدام شود.

۵-۵- چنانچه بیمه گذار وقوع حادثه را به شبکه دامپزشکی اعلام نماید. شبکه دامپزشکی می بایست تا مشخص شدن عامل خسارت ضمن راهنمایی بیمه گذار به دفاتر خدمات بیمه ای جهت ثبت وقوع حادثه، عامل خطر، تعداد، تاریخ، محل وقوع حادثه را به صندوق بیمه اعلام نماید.

۵-۶- کارشناس ارزیاب خسارت پس از اعلام وقوع حادثه به او می بایست حداکثر ظرف مدت ۲۴ ساعت از مورد خسارت بازدید نموده و نسبت به تکمیل فرم اعلام نظر کارشناسی مطابق دستورالعمل مربوطه و تهیه عکس اقدام نماید.

۵-۷- بررسی وقوع و عامل خطر در حوزه بیماریها با دامپزشکی و در حوزه عوامل خطر قهری و حوادث برابر دستورالعمل توسط کارشناس ارزیاب خسارت انجام می گیرد.

۵-۸- هنگام بروز حوادثی از قبیل سیل ، زلزله، برف سنگین که امکان بازدید در زمان مقرر میسر نباشد موضوع در ستاد بیمه دام استان مطرح و نتیجه با اعلام نظر اعضاء ابلاغ می گردد.

۵-۹- پس از مشخص شدن عامل خسارت و اعلام کتبی آن به معاونت خدمات بیمه ای از طرف شبکه دامپزشکی کارشناس ارزیاب خسارت می بایست نسبت به تهیه گزارش خسارت و ورود اطلاعات در سامانه جامع اقدام نماید.

۵-۱۰- درخواست بررسی خسارت می بایست در سامانه جامع بیمه کشاورزی بامشخصات زیر ثبت گردد :

الف) عامل خسارت ب) تاریخ وقوع خسارت ج) محل وقوع خسارت د) تعداد دام تلف شده ه) شماره پلاک گوش دام های تلف شده

۵-۱۱- خسارت وارده ناشی از حوادث قهری مانند سیل ، صاعقه، طوفان ، زلزله با تاییدیه مدیریت بحران ، سرما و یخ زدگی به استناد آمارهای هواشناسی صورت گیرد .

تبصره ۱: دامدار موظف است لاشه کامل دام خسارت دیده را در محل وقوع حادثه نگهداری و به رویت کارشناس شبکه دامپزشکی و کارگزار ارزیاب برساند.

تبصره ۲: عکس از دام خسارت دیده باید بنحوی گرفته شود که الف: دام بصورت کامل قابل شناسایی و آثار خسارت ظاهری در صورت وجود (با توجه نوع عامل خطر) مشهود باشد. ب: تصویر پلاک شناسایی دام واضح و قابل خواندن باشد . ج) در تلفات سنگین تصاویری از کل خسارت وارده به گله تهیه شود. د) موقعیت استخر های خسارت دیده مشخص باشد. ه) تلفات آبزیان گویای حجم تلفات و اندازه آنها باشد.

۱۲-۵- در صورت بروز هر گونه بیماری تحت پوشش بیمه اجباری دام مراتب بایستی بصورت رسمی توسط شبکه دامپزشکی تایید گردد.

۱۳-۵- در صورت بروز هر گونه بیماری نوپدید و یا باز پدید مراتب بایستی بصورت رسمی توسط سازمان دامپزشکی کشور تایید گردد .

۱۴-۵- مستندات مورد نیاز سامانه جامع:

۱) نامه شبکه یا اداره کل یا سازمان دامپزشکی (با توجه به نوع و شدت خطر) ۲) عکس دام های خسارت دیده و یا تلف شده ۳) حوادث قهری مانند سیل ، طوفان ، زلزله با تاییدیه مدیریت بحران ۴) سرما و یخ زدگی به استناد آمارهای هواشناسی

۱۵-۵- هر گونه سوء استفاده، اظهارات دروغ و خلاف واقع در اعلام خسارت موجب ابطال قرارداد از سوی بیمه گر شده و کل حق بیمه به نفع بیمه گر ضبط خواهد شد و بیمه گذار هیچگونه ادعایی در این خصوص نخواهد داشت .

۱۶-۵- دامهایی که در کشتارگاه مبتلا به بیماری سل یا بروسلوز تشخیص داده شوند می بایست از طریق شبکه دامپزشکی مشخصات دام خسارت دیده به اطلاع نماینده بیمه گر برسد و در این موارد نیازی به ارائه عکس دام خسارت دیده نمی باشد.

قبصره- درمورد بیماریهای سل و بروسلوز دامهایی که در هنگام صدور بیمه نامه (باراول) آلوده تشخیص داده شود سازمان متعهد به پرداخت غرامت دام آلوده می باشد.

۱۷-۵- فرانشیز: کسر درصدی از غرامت می باشد که سالیانه باتصویب هیئت مدیره صندوق بیمه تعیین و ابلاغ می گردد.

دستورالعمل اختصاصی دام سبک

ماده (۱) تعاریف:

۱-۱- مورد بیمه: گوسفند و بز که براساس نوع پرورش (عشایری، روستایی، پرواربندی و وارداتی پر تولید و...) پرورش و نگهداری می شوند

۱-۲- دام عشایری: دام ها در این روش وابسته به مرتع و کوچ رو بوده در طول سال در مناطق بیلاقی و قشلاقی مستقر می باشند.

۱-۳- دام روستایی: دام های که در واحد های روستایی در محدوده روستا نگهداری و پرورش داده می شوند.

۱-۴- دام سبک پر تولید: دام های که در سامانه "مزرعه ای بسته" با مجوزهای لازم از مرکز اصلاح نژاد دام کشور پرورش و نگهداری می شوند.

تبصره: در این سامانه تغذیه گله های در طول سال به صورت دستی و یا چرای دام در مزارع و بدون اتکاء به مراتع انجام می گردد.

۱-۵- دام پرواربندی: شامل میش های حذفی، بره و بزغاله نر و بز ماده که در واحدهای دارای مجوز در مدت معینی با توجه به شرایط منطقه به منظور پروار پرورش و نگهداری می شوند.

۱-۶- محل مورد بیمه: عبارت است از محل نگهداری و پرورش دام ها و مسیر کوچ (در دام عشایر) قید شده در بیمه نامه می باشد.

۱-۷- مدت بیمه: در تمامی طرح های بیمه ای دام سبک مدت بیمه ۳۶۵ روز (معادل یکسال شمسی)، به استثناء دام سبک پرواری که مدت بیمه ۱۲۰ روز می باشد. شروع بیمه و تعهدات صندوق ۲۴ ساعت پس از واریز حق بیمه می باشد.

ماده ۲) شرایط بیمه پذیری :

۱-۲- سن بیمه‌پذیری در گوسفند و بز از یک ماهگی تا پایان یک سالگی (نابالغ) از یک سالگی به بالا (بالغ) می‌باشد

۲-۲- متقاضی بیمه دام عشایرمی بایست از عشایر کشور و دارای دفترچه عشایری یا گواهی از اتحادیه تعاونی عشایری باشد.

۳-۲- مسیر کوچ در بیمه نامه دام های عشایری قید شود.

ماده ۳) خطرات تحت پوشش :

الف: بیماری ها

شامل بروسلوز، آبله، اکتیما، طاعون نشخوارکنندگان کوچک، هاری، تب برفکی، شاربن و بیماری های نو پدید و باز پدید

ب: حوادث قهری

صاعقه (بطوریکه آتارسوختگی در لاشه دام تلف شده مشهود باشد)، سیل (دراثرطغیان رودخانه ها یا بالا آمدن آب رودخانه ها که منجر به تلف شدن دام گردد)، زلزله (تلف شدن دام دراثرتخریب و آوارشدن آغل، ریزش کوه، تخریب راه و پل)، یخ زدگی و سرمای شدید (سرمای نامتعارف و کم سابقه که بطور مستقیم موجب تلف شدن دام گردد)، تلفات ناشی از تخریب آغل دراثر طوفان و رانش زمین

ماده ۴) ارزیابی خسارت:

۱-۴- در صورت ذبح دام در اثر بیماری بروسلوز با رانه گواهی کشتارگاه غرامت ذبح معادل ۵۰ درصد حداکثر تعهد به دام تحت پوشش پرداخت خواهد شد.

۲-۴- در ذبح اجباری چنانچه توسط کشتارگاه کل لاشه غیر قابل مصرف تشخیص داده شود. (ضبط کامل لاشه)، با تایید شبکه دامپزشکی غرامت قابل پرداخت معادل با مبلغ غرامت تلف شدن می‌باشد .

دستور العمل اختصاصی دام سنگین

ماده (۱) تعاریف:

۱-۱- مورد بیمه: گاو، گاومیش، شتر، اسب و قاطر که براساس نژاد و نوع پرورش شامل صنعتی، سنتی-بهداشتی، سنتی

۱-۲- دام صنعتی: واحدهایی هستند که دارای پروانه بهره‌برداری و بهداشتی دامداری صنعتی می باشند.

۱-۳- واحدهای سنتی بهداشتی (نیمه صنعتی): واحد دامداری با پروانه بهره‌برداری (پروانه دامداری روستایی، مجوز نوسازی یا بهسازی) هستند که به امر نگهداری دام اصیل مبادرت می ورزند.

۱-۴- واحدهای سنتی: واحدهای دامداری و یا محل نگهداری و پرورش گاوهای بومی، آمیخته و گاومیش که با توجه به روش پرورشی می تواند، ساکن (دام روستای) و یا کوچ رو (دام عشایر) باشند.

۱-۵- مدت بیمه: در تمامی طرح های بیمه ای دام سنگین مدت بیمه ۳۶۵ روز معادل یکسال شمسی، به استثناء دام سنگین پرواری (گوساله پرواری) که مدت بیمه درگوساله های نر بومی ۲۰۰ روز و گوساله های نر دورگ و اصیل ۳۰۰ روز می باشد. شروع بیمه و تعهدات صندوق ۲۴ ساعت پس از واریز حق بیمه می باشد.

ماده (۲) شرایط بیمه پذیری دام:

۲-۱- حداقل سن بیمه پذیری در گاو، گاومیش یک ماهگی در اسب، قاطر و شتر بعد از هویت دار شدن می باشد.

۲-۲- مشخصات ظاهری اسب از قبیل: نام، سن، مشخصات منحصر به فرد و نژاد بایستی در لیست ضمیمه بیمه نامه درج گردد.

۲-۳- دامدار می بایست قبل از بیمه نسبت به هویت دار نمودن (پلاک شناسایی ۱۵ رقمی) دام های خود اقدام نماید.

۴-۲- دامداری های صنعتی و سنتی- بهداشتی (نیمه صنعتی) باید دارای کارت ثبت اطلاعات دام شامل تاریخ تولد، پلاک شناسایی ملی، شماره بدن، اطلاعات تولیدمثل و درمان های انجام شده باشد و یا اطلاعات در سامانه دامداری ثبت و در اختیار نماینده بیمه گر قرار گیرد.

تبصره ۱: در دامداری های صنعتی و اصیل در واحدهای سنتی بهداشتی تنظیم فرم مشخصات دام های سالم یا چاپ اطلاعات سامانه ای دام ها قبل از صدور بیمه نامه الزامی است.

تبصره ۲: در زمان تمدید بلاانفصال بیمه نامه صرفاً دام هایی که برای بار اول تحت پوشش بیمه قرار می گیرند مورد بازدید و تأیید سلامت قرار می گیرند .

۵-۲- دامدار بایستی تمام دام های تحت مالکیت (کل گله اعم از بالغ و نابالغ) خود را طبق ضوابط و مقررات صندوق، بیمه نماید.

ماده ۳) خطرات تحت پوشش :

الف: بیماری ها

۱-۳- در گاو و گاومیش بروسلوز، سل گاوی، هاری، تب برفکی، لمپی اسکین، شاربن و بیماری های نو پدید و باز پدید

۲-۳- در اسب و قاطر شامل مسمشه، هاری و بیماری های نو پدید و باز پدید

۳-۳- در شتر شامل بروسلوز، مسمشه، هاری و بیماری های نو پدید و باز پدید

ب: حوادث قهری

صاعقه (بطوریکه آتارسوختگی درلاشه دام تلف شده مشهود باشد)، سیل (دراثرطغیان رودخانه ها یا بالا آمدن آب رودخانه ها که منجر به تلف شدن دام گردد)، زلزله (تلف شدن دام دراثر تخریب و آوارشدن محل نگهداری دام، ریزش کوه، تخریب راه و پل)، یخ زدگی و سرمای شدید (سرما ی نامتعارف و کم سابقه که بطور مستقیم موجب تلف شدن دام گردد)

ماده ۴) ارزیابی خسارت :

۴-۱- در صورت بروز بیماری تب برفکی و لمپی اسکین غرامت به دام هایی تعلق می گیرد که بروز علائم بیماری در آنها مشهود بوده و منجر به ذبح، تلف و یا کشتار دام در کشتارگاه گردد .

۴-۲- در ذبح اجباری چنانچه توسط کشتارگاه کل لاشه غیر قابل مصرف تشخیص داده شود. (ضبط کامل لاشه)، با تایید شبکه دامپزشکی غرامت قابل پرداخت معادل با مبلغ غرامت تلف شدن می باشد. (گواهی کشتارگاه با تایید شبکه دامپزشکی ضمیمه فرم گزارش خسارت گردد).

۴-۳- در صورتی که تاخیر دامدار در ارسال دام حذفی به کشتارگاه منجر به تلف شدن دام گردد غرامت ذبح پرداخت می گردد.

۴-۴- در صورتیکه گوساله های پرواری ذبح یا تلف گردند بر اساس مقطع پرواربندی از زمان صدور بیمه نامه تا زمان بروز خسارت (سه ماهه اول ، سه ماهه دوم ، سه ماهه سوم) غرامت بر اساس جداول مندرج در خلاصه شرایط بیمه پرواربندی پرداخت می گردد.

۴-۵- رعایت الگوی واکسیناسیون اعلام شده توسط دامپزشکی الزامی بوده و در صورت عدم رعایت الگو و بروز خسارت غرامت غیر قابل پرداخت می باشد.

دستور العمل اختصاصی زنبور عسل

ماده (۱) تعاریف :

- ۱-۱- مورد بیمه: شامل کندوهای مدرن (لانگستروت و دادانت) می باشد.
- ۱-۲- متقلاً ضی بیمه: شخصیت حقیقی یا حقوقی است که دارای دفترچه زنبورداری بوده و به امر زنبورداری اشتغال دارد.
- ۱-۳- محل مورد بیمه: عبارت است از زنبورستان محل نگهداری و پرورش کلنی های زنبور عسل که بر اساس مسیر کوچ قید شده در بیمه نامه تحت پوشش بیمه می باشد.
- ۱-۴- مدت بیمه: ۳۶۵ روز معادل یک سال شمسی بوده و شروع بیمه و تعهدات صندوق ۲۴ ساعت پس از انعقاد قرارداد بیمه می باشد.

ماده (۲) شرایط بیمه پذیری:

- ۲-۱- داشتن دفترچه زنبورداری الزامیست در غیر این صورت گواهی از معاونت بهبود تولیدات دامی مبنی بر بلامانع بودن صدور بیمه نامه می بایست توسط متقاضی ارائه گردد.
  - ۲-۲- کلنی ها باید سالم و علائمی از آفات و بیماری ها در آنها مشاهده نشود.
  - ۲-۳- مسئول سلامت کلنی با کارگزار بیمه گر و یا با مدیر عامل اتحادیه طرف قرار داد بیمه به عنوان بازاریاب می باشد.
  - ۲-۴- کندو ها باید سالم و بدون شکستگی باشند.
  - ۲-۵- جمعیت کلنی ها در فصل پاییز حداقل ۵ قاب جمعیت و در فصل بهار حداقل ۶ قاب باشد.
- تبصره ۱- منظور از قاب، یک شان و زنبوران دو طرف آن که معمولاً بین ۱۰۰۰ تا ۱۵۰۰ زنبور است، می باشد.
- تبصره ۲- منظور از فصل، زمان بیمه براساس تقویم زنبورداری منطقه بوده که در اکثر مناطق بر تقویم رسمی کشور منطبق نمی باشد.

ماده (۳) محدوده زمان بیمه:

در طول سال با رعایت ضوابط سلامت و قاب جمعیت کلنی ها

ماده (۴) شناسایی مورد بیمه :

۴-۱- نماینده بیمه گر بایستی نسبت به الصاق برچسب کندوی زنبور عسل به بدنه کندو (در قسمت بالای سوراخ تهویه هوا در پشت کندو) جهت شناسائی کندوها اقدام و از ارائه برچسب به بیمه گذار خوداری نماید.

۴-۲- در صورت الصاق برچسب جدید به منظور جلوگیری از مخاطرات اخلاقی می بایست نسبت به کندن بقیه برچسب از بدنه کندوها اقدام گردد.

۴-۳- مسیر و تاریخ کوچ به بیلاق و قشلاق بر اساس استعلام اخذ شده از معاونت بهبود تولیدات دامی استان در بیمه قید شود. در غیر این صورت هنگام بروز خسارت پرداخت غرامت در شعب استان قید نشده در بیمه نامه امکان پذیر نمی باشد.

ماده (۵) خطرات تحت پوشش :

الف: بیماری ها

- لوک آمریکایی و بیماری های نوپدید و باز پدید

ب: حوادث قهری

صاعقه (بطوریکه آثار سوختگی در کندو و کلنی مشهود باشد)، سیل (در اثر طغیان رودخانه ها یا بالا آمدن آب رودخانه ها که منجر از بین رفتن کندو و یا کلنی گردد)، زلزله (از بین رفتن کندو در اثر تخریب و آوار شدن محل نگهداری کندوها، ریزش کوه، تخریب راه و پل) طوفان (باعث واژگونی و از بین رفتن کندو، کلنی یا هر دو گردد)

ماده ۶) ارزیابی خسارت:

۶-۱- دفتر خدمات بیمه ای در صورت ادعای بیمه گذار یا برر سی اولیه کار شناس ارزیاب خسارت مبنی بر در گیری کلنی ها به بیماری "لوک آمریکایی" موظف است در اسرع وقت حداکثر تا ۲۴ ساعت موضوع را کتبا به شبکه دامپزشکی اعلام نماید.

۶-۲- تقاضای بررسی خسارت می بایست در سامانه جامع ثبت و کارشناس بررسی کننده خسارت قبل از محو آثار خسارت و حداکثر ظرف مدت ۴۸ ساعت به محل وقوع حادثه اعزام و نسبت به بازدید و ارائه گزارش خسارت اقدام نماید.

۶-۳- نمونه برداری از کلنی های خسارت دیده از "لوک آمریکایی" جهت ارسال به آزمایشگاه می بایست توسط نماینده شبکه دامپزشکی انجام شود.

۶-۴- در صورت مثبت بودن نتایج آزمایشگاه دامپزشکی، کندو ها پلمپ (شامل کندو، کلنی، قاب و شان ها) و طبق دستورالعمل ها ضوابط مقررات سازمان دامپزشکی با نظارت کارشناس ارزیاب و نماینده دامپزشکی امحاء می شوند.

ماده ۷) مدارک لازم جهت تکمیل پرونده خسارت:

۷-۱- مجوز کوچ از معاونت بهبود تولیدات دامی.

۷-۲- گواهی قرنطینه حمل کندو از شبکه دامپزشکی.

تبصره: عدم ارائه هر یک از موارد فوق مشمول کسر ۵ درصد از غرامت می باشد.

۷-۳- گواهی تایید بیماری و نتایج آزمایشگاهی از شبکه دامپزشکی

۷-۴- صورت جلسه امحاء کندو ها با قید زمان، تعداد و... امضاء نمایندگان صندوق، دامپزشکی و بیمه گذار

۷-۵- نامه مدیریت بحران برای خسارت های ناشی از عوامل قهری تحت پوشش بیمه اجباری دام

۶-۷- تصاویر گویا و دقیق (با توجه به علائم عامل خسارت) که نشان دهنده خسارت ناشی از عوامل خطر می باشد. (تصویر مربوط به شماره برجسب کندوها با سایر تصاویر همخوانی داشته باشد).

دستور العمل مشترک بیمه آبزیان

ماده (۱) تعاریف:

۱-۱- مزارع پرورش: مزارع پرورش ماهیان و میگوی موضوع این دستور العمل به مجموعه ای از استخرها، آب بندان ها ، قفس ها ، کانال های آب، خروجی زهکشی و تاسیسات مرتبط نظیر انبار، نگهداری، سرایداری و مدیریت گفته می شود که یا هدف آبی پروری به وجود آمده است.

۱-۲- مراکز تکثیر: مراکز تکثیر آبزیان مکان هایی است که در آن تمام یا بخشی از فعالیت های مربوط به نگهداری ماهیان مولد، تولید مثل و یا اصلاح نژاد آبزیان با رعایت مواردی مانند تغذیه و مسائل بهداشتی انجام می شود. مکان هایی که در آن تمام یا بخشی از فعالیت نگهداری تخم های لقاح یافته تا تولید لارو و بچه ماهی انجام می شود نیز مراکز تکثیر محسوب می شوند.

۱-۳- مورد بیمه: عبارتست از ماهی ، میگو ، تخم چشم زده ، لارو و پست لارو موجود در مزرعه پرورش و تکثیر بر اساس گروه های وزنی مندرج در دستور العمل های اختصاصی

۱-۴- مدت بیمه: ۳۶۵ روز معادل یکسال شمسی (جز در مواردیکه در بیمه نامه به نحو دیگری توافق شده باشد) و تاریخ شروع و انقضای آن در بیمه نامه درج می شود.

ماده (۲) خطرات تحت پوشش:

الف: بیماری ها:

۱- مراکز تکثیر و مراکز تفریخ ماهی قزل آلا: بیماریهای VHS, IHN, IPN و بیماری های نوپدید و بازپدید

۲- مراکز پرورش ماهیان سردابی: بیماریهای VHS, IHN و بیماری های نوپدید و بازپدید

۳- مراکز پرورش ماهیان گرمابی: بیماری KHV و بیماری های نوپدید و بازپدید

۴- مراکز تکثیر ماهیان گرمابی: بیماریهای نوپدید و بازپدید

۵- مراکز تکثیر و پرورش میگو: بیماری WSD و بیماری های نوپدید و بازپدید

۶- مراکز پرورش ماهیان خاویاری: بیماری های نوپدید و بازپدید

✓ تبصره: چنانچه عامل بروز خسارت بیماری واکسن دار باشد در صورت وجود واکسن مؤثر در منطقه در هنگام بررسی خسارت بایستی گواهی انجام واکسیناسیون از اداره دامپزشکی یا مرکز تکثیر تولید کننده بچه ماهی اخذ گردیده در غیر اینصورت صندوق بیمه تعهدی در قبال پرداخت غرامت نخواهد داشت.

ب: حوادث قهری:

✓ سیل:

سبب از بین بردن و تخریب تمام یا بخشی از سازه که به طبع آن فرار موجودی ماهیان و یا خفگی آنها در گل ولای می گردد. تلفات فرار یا خفگی زمان سیل قابل قبول بوده و تلفات تدریجی استخرهای سالم ناشی از گل ولای در روزهای بعد سیل مورد پذیرش نمی باشد.

✓ صاعقه:

خسارت های ناشی از صاعقه، یا مستقیم است یا غیر مستقیم. خسارت های مستقیم ناشی از اثر دما یا انرژی صاعقه است که سبب تلف شدن ماهی (صدمه به بافت) میگردد. خسارت غیر مستقیم خسارت و زیان وارده به دستگاههای الکتریکی است که نقش تامین برق برای اکسیژن رسانی به ماهیان را برعهده دارند و در صورت خرابی باعث تلف شدن ماهی در اثر فقدان یا کمبود اکسیژن می گردند.

✓ طوفان:

خسارت ناشی از طوفان بطور غیر مستقیم و شامل تلف شدن ماهیان در اثر تخریب بخشی از تاسیسات آبرسان و یا تاسیسات برقی است که هر دو منجر به فقدان یا کمبود اکسیژن استخرها می گردد.

✓ زلزله:

خسارت ناشی از زلزله ناشی از تلف شدن ماهیان بصورت مستقیم و شامل تخریب بخشی یا تمام سازه آبرسان و یا فضای پرورشی و در نتیجه خروج آب است و یا بطور غیر مستقیم در اثر تخریب بخشی از تاسیسات آبرسان و یا تاسیسات برقی است که هر دو منجر به فقدان یا کمبود اکسیژن استخرها می گردد.

✓ سرمازدگی شدید و یخ زدگی:

به شرایطی اطلاق می گردد که ماهی در نتیجه بروز درجه حرارت های زیر صفر خسارت می بیند. تلف شدن ماهی در اثر یخ زدگی آب بدن و ماهیچه اتفاق می افتد و بافت متلاشی می گردد.

ماده ۳) ارزیابی خسارت :

۱-۳- بیمه گذار یا نماینده قانونی وی موظف است قبل از محو آثار خسارت و حداکثر ظرف مدت ۲۴ ساعت به نزدیکترین شعبه بانک کشاورزی و یا دفاتر خدمات بیمه ای، مراجعه و کتباً اعلام و تقاضای بررسی خسارت نماید.

۲-۳- در صورت بروز هر گونه بیماری تحت پوشش بیمه اجباری مراتب بایستی در اسرع وقت حداکثر تا ۲۴ ساعت به شبکه دامپزشکی از طرف دفاتر خدمات بیمه ای اعلام شود و نتیجه اعلام شده بعنوان مستند ارزیابی خسارت خواهد بود. اعلام بیماری توسط دامپزشکی و شمارش تلفات با نماینده صندوق می باشد. در صورت معدوم سازی صورت جلسه ای متشکل از نمایندگان شیلات، دامپزشکی، صندوق بیمه و بیمه گذار مبنی بر تعداد تلفات ملاک خواهد بود.

۳-۳- در صورت بروز خسارت در اثر عوامل قهری، آمار و گزارش هواشناسی و ستاد بحران (استانداری یا فرمانداری) اخذ گردد.

دستور العمل اختصاصی ماهیان سردآبی

ماده ۱- مدت بیمه: ۳۶۵ روز معادل یکسال شمسی بوده و اعتبار بیمه نامه ۲۴ ساعت پس از واریز حق بیمه می باشد.

ماده ۲- تعداد بچه ماهی رها شده در استخرها بایستی متناسب با تعداد ذکر شده در جداول ضمیمه خلاصه شرایط باشد.

ماده ۳- بیمه گذار موظف است نسبت به ارائه گزارش ماهانه شامل: سن- وزن- تعداد- تغییرات احتمالی- خرید و فروش (با ارائه فاکتور) به دفتر نمایندگی بیمه کشاورزی اقدام نماید.

تبصره: در موقع بروز خسارت مشکوک به مسمومیت غذایی بایستی گواهی آنالیز آزمایشگاه اخذ و بیمه گذار ملزم به همکاری می باشد.

ماده ۴- مزارعی که آب آنها از طریق رودخانه یا چشمه تامین می گردد، بایستی دارای استخر رسوب گیر متناسب با آب ورودی مزرعه و بافاصله مناسب از مزرعه باشند. کروکی و ابعاد دقیق و عمق استخر رسوب گیر هنگام عقد بیمه مزرعه، ترسیم و درج گردد. (پروانه ساختمانی مزرعه اخذ گردد)

ماده ۵- مزارعی که در حاشیه رودخانه ها و یا در مسیر سیلاب و طغیان رودها قرار دارند بایستی دارای سیل گیر مستحکم و مناسب و همچنین سیستم برگشت آب با پمپ های هواده مربوطه جهت مواقع اضطراری باشند. ضمناً بایستی موبوز برق مناسب داشته باشند.

ماده ۶- در مزارع سردآبی مساحت استخر با توجه به عمق آبگیری ۱ متر محاسبه می گردد و چنانچه عمق استخر بیش از ۱ متر باشد متناسب با همان سطح بیمه افزایش خواهد یافت. در واقع برای هر متر مکعب ۲۵ کیلوگرم تولید در نظر گرفته می شود و چنانچه تولید بطور مثال در ۳ متر عمق ۷۵ کیلوگرم (متناسب با تعداد رهاسازی) باشد سطح بیمه ۳ متر مربع خواهد

بود.

✓ ماده ۷- چنانچه سطح خسارت دیده از سطح بیمه شده بیشتر شود فقط معادل سطح بیمه شده غرامت پرداخت و چنانچه مدت بیمه هنوز باقی مانده باشد ضمن اطلاع به بیمه گذار بیمه نامه موجود از درجه اعتبار ساقط و بایستی بیمه نامه جدیدی صادر گردد.

ماده ۸- در محاسبه سطح خسارت دیده (تعداد تلفات تقسیم بر تراکم آیین نامه) بایستی تراکم ماهیان موجود در استخر هنگام خسارت مد نظر قرار گیرد یعنی چنانچه تراکم موجود در استخر بیش از تراکم آیین نامه باشد غرامت متعلقه در نسبت ضرب می گردد.

دستورالعمل اختصاصی ماهیان گرمابی

ماده ۱- نماینده بیمه گر از مزرعه متقاضی بازدید نموده و طی این بازدیدها بایستی کلیه مراحل آماده سازی مورد بررسی دقیق قرار گیرد.

ماده ۲- طی هماهنگی قبلی با متقاضی، هنگام رهاسازی بچه ماهی در استخرها نیز حتی- المقدور نماینده بیمه گر حضور یافته و بر تعداد، وزن و سلامت ماهیان و تطبیق با فاکتور فروش و دیگر موارد مرتبط نظارت می نماید.

ماده ۳- زمان بیمه پذیری: از ابتدای فروردین ماه تا پایان اردیبهشت ماه می باشد.

تبصره: تمدید زمان بیمه پذیری حداکثر تا پایان تیرماه که با درخواست معاونت خدمات بیمه ای و تایید ستاد صندوق بیمه امکان پذیر می باشد.

ماده ۴- مدت بیمه: از ابتدای فروردین ماه هر سال تا پایان اسفندماه همان سال می باشد.

ماده ۵- وضعیت استخرها از نظر سیستم هواده بررسی و مطابق جدول زیر باشد:

اقلیم	برنامه تولیدی (تن در هکتار)	تعداد و قدرت هواده ها (اسب بخار) در هکتار
گرمسیری	۱-۳	نیازی نیست
گرمسیری	۳-۶	۳ دستگاه هواده ۲ اسب بخار یا ۲ دستگاه هواده ۳ اسب بخار
نیمه گرمسیری و معتدل	۱-۳	نیازی نیست
نیمه گرمسیری و معتدل	۳-۵	۲ دستگاه هواده ۳ اسب بخار

تبصره: در مزارع پرورشی گرمابی تا ۳ تن تولید در هکتار پمپ کفکش لازم بوده و چنانچه تولید به بالای ۳ تن در هکتار برسد مطابق جدول ذیل عمل شود

ماده ۶- لازم است عمق استخرها متناسب با شرایط آب و هوایی منطقه باشد.

ماده ۷- منحصرأ ۴ گونه رایج کپور ماهیان پرورشی (معمولی، نقره‌ای، علفخوار و سرگنده) مورد بیمه قرار می‌گیرند.

ماده ۸- تعداد بچه ماهی ره‌اشده دراستخرها بایستی متناسب با تعداد ذکرشده درجداول ضمیمه خلاصه شرایط باشد.

تبصره: وضعیت ره‌اسازی در آبنندانها بشرح زیر است:

وزن ره‌اسازی (گرم)	تعداد بچه ماهی ره‌اسازی شده (قطعه)	وزن برداشت (گرم)	الزامات
۲۰-۵۰	۳۰۰۰	۸۰۰-۱۰۰۰	نیاز به هوادهی با سیستم قایق موتوری دارد.
۵۰-۱۰۰	۲۵۰۰	۱۲۰۰-۱۴۰۰	نیاز به هوادهی با سیستم قایق موتوری دارد.
۱۰۰-۲۰۰	۲۰۰۰	۱۶۰۰-۱۸۰۰	نیاز به هوادهی با قایق موتوری و موتور روبین دارد.
۲۰۰-۴۰۰	۱۸۰۰	۲۰۰۰	نیاز به هوادهی با قایق موتوری و دستگاه موتور روبین دارد.

ماده ۹- ابعاد دقیق استخر و آبنندان و همچنین عمق و میزان آب موجود در آبنندان در ابتدای فصل و همچنین فصل کشاورزی (حداقل آبگیری) در ضمیمه شماره ۲ بیمه نامه آبیان و همچنین تجهیزات موجود (هواده، پمپ و غیره) نیز در ضمیمه فوق قید گردد.

تبصره: با محاسبه آب موجود در هنگام بیمه و آب مصرفی طی دوره کشاورزی (آبنندان دو منظوره) و همچنین سطح تبخیر آب (اداره هواشناسی- شیلات) باقیمانده آب در اواخر دوره نبایستی از ۱ متر کمتر باشد و همواره سطح بیمه شده آبنندان مطابق با میزان آب در انتهای دوره خواهد بود.

عنوان	استخر (مزارع)	آبندان										
		مازندران			گلستان			گیلان			سایر استانها	
		فوا	خوت	موش	فوا	خوت	موش	فوا	خوت	موش	فوا	خوت
حداقل ارتفاع آب (متر)	—	۱/۳	۱/۳	۱	۱/۳	۱	۰/۸	۱/۳	۱/۳	۱	۱/۳	۱/۳

دستور العمل اختصاصی بیمه میگو

ماده ۱- زمان بیمه کردن مزرعه: متقاضی بیمه موظف است حد اکثر ظرف مدت ۲ هفته پس از ذخیره سازی نسبت به بیمه نمودن مزرعه خود اقدام نماید. در غیر این صورت مزرعه دار بایستی گواهی سلامت میگوی موجود در استخر مبتنی بر نتایج آزمایشگاهی را از شبکه دامپزشکی در زمان بیمه نمودن به صندوق ارائه دهد.

ماده ۲- مدت قرارداد بیمه: ۱۲۰ روز از تاریخ ذخیره دار کردن استخرها بوده و شروع بیمه و تعهدات صندوق ۲۴ ساعت پس از واریز حق بیمه می باشد.

ماده ۳- مدارک لازم جهت عقد قرارداد بیمه :

الف- تقاضای کتبی مزرعه دار که بر اساس خود اظهاری دقیقاً تعداد استخر، میزان ذخیره سازی هر استخر، موقعیت مکانی استخرها و زمان ذخیره سازی در آن مشخص شده است.

ب- پروانه بهره برداری و یا مجوز ذخیره سازی اداره کل شیلات

پ- صورت جلسه تحویل پست لارو از مرکز تکثیر میگو

ت- گواهی سلامت پست لارو در زمان خرید و ذخیره سازی از شبکه دامپزشکی

تبصره ۱- مدت اعتبار این گواهی دو هفته بعد از ذخیره سازی استخر است و چنانچه مزرعه دار در طی این مدت موفق به عقد قرارداد نشود، می بایستی مجدداً گواهی سلامت میگو مبتنی بر نتایج آزمایشگاهی در زمان بیمه نمودن را از شبکه دامپزشکی اخذ و ارائه نماید.

تبصره ۲- گواهی آماده سازی مزرعه بر اساس دستور العمل شیلات و دامپزشکی موید سلامت و آمادگی مزرعه برای ذخیره سازی و پرورش میگو است.

ماده ۴- تغذیه: بایستی موارد ذیل به دقت مورد بررسی قرار گیرد:

الف- انبار ذخیره خوراک از نظر تهویه، بهداشت، عدم وجود رطوبت و حیوانات موزی.

ب- وجود غذای با کیفیت و تولید کارخانه معتبر و با میزان متناسب با تعداد میگوها برای میگوهای موجود هنگام عقد قرارداد الزامی است.

پ- تعداد دفعات خوراک دهی.

ماده ۵- در خصوص مزارعی که اعتبار بیمه نامه آنها تا بعد از تاریخ ۸/۱۵ (پانزدهم آبانماه) می باشد، عامل خسارت سرمازدگی مشمول تعهدات صندوق بیمه نمی باشد و لزوم اکید دارد که هنگام انعقاد قرارداد بیمه به متقاضی اعلام گردد.

ماده ۶- حداکثر زمان عقد قرارداد در استان خوزستان ۴/۳۰، بوشهر ۵/۱۵ و سیستان و بلوچستان و هرمزگان و گلستان ۵/۳۰ هر سال خواهد بود. چنانچه این زمان نیاز به تمدید داشته باشد با درخواست متقاضیان و در صورت موافقت ستاد صندوق به اطلاع مدیریت شعب بانک در استانها خواهد رسید.

ماده ۷- محاسبه غرامت: غرامت پرداختی فقط بر مبنای تعداد میگوهای تلف شده خواهد بود و برای محاسبه تعداد تلفات و پرداخت غرامت در استخر مدارک ذیل مورد نیاز است:
الف: صورتجلسه ذخیره سازی تأیید شده توسط شیلات.

ب: تنظیم صورتجلسه و برآورد تعداد تلفات با امضاء، نمایندگان دامپزشکی، شیلات، بیمه گذار و ارزیاب خسارت

پ: صورتجلسه برداشت میگو از استخر خسارت دیده در پایان دوره که نشان دهنده تعداد میگوی سالم برداشت شده باشد.

ت: تصویر از تلفات میگو در زمان وقوع حادثه.

بدیهی است تعداد تلفات در کل دوره و تعداد میگوی سالم برداشت شده از استخر نباید از تعداد میگوی ذخیره شده استخر بالاتر باشد. و به مابه تفاوت این رقم خسارتی پرداخت نخواهد شد.

تبصره: در مواقعی که خسارت وارده به محصول بر اثر سیل، طوفان، زلزله، که سبب خارج شدن میگو از استخر شده و احیاناً تلفات در درون استخر قابل مشاهده نیست و میگوها به همراه آب خروجی وارد کانالهای زهکش و دریا می شوند، تعداد تلفات و خسارت توسط

ارزیاب، کارشناس شیلات و مدیر مزرعه از روی قرائن و شواهد برآورد و مورد عمل قرار خواهد گرفت.

ماده ۸- میزان غرامت قابل پرداخت بر اساس روز پرورش و تعداد میگوی تلف شده طبق جدول مندرج در خلاصه شرایط محاسبه شود

ماده ۹- کسورات مدیریتی: چنانچه بیمه گر عوامل مدیریتی را در بروز شدت خسارت وارد شده سهمیم بداند، می تواند از صفر تا ۱۰۰ درصد غرامت قابل پرداخت از غرامت کلی راکسر نماید. مواردی که شامل کسورات مدیریتی می باشد به شرح زیر است:

۱۰	عدم همکاری در اعلام بموقع تلفات غیرمتعارف
۲۰	استفاده از غذای نامناسب و بی کیفیت و تاریخ گذشته یا نگهداری در مکانی نامناسب در مزرعه و همچنین کمبود غذا
۲۰	پست لارو نامناسب
۲۰	رها کردن مزرعه و یا نداشتن نیروی کار مناسب و مکفی در طول دوره پرورش در مزرعه
۱۰	عدم استفاده بموقع و به میزان کافی از هواده بر اساس جدول خلاصه شرایط با توجه به میزان ذخیره سازی

ماده ۱۰- نظارت: نماینده بیمه گر می تواند بطور تصادفی در طول دوره در مزرعه حضور یافته و چنانچه مورد و یا مواردی که قصور مدیریتی را شامل می شود، ثبت و به معاونت خدمات بیمه ای گزارش دهد.

ماده ۱۱- بروز خسارت کلی: در هنگام بروز خسارت کلی بیمه گذار ملزم به تخلیه استخر بوده تا کارشناس بتواند تلفات را مشاهده نماید. (بیمه گذار نمی تواند بدون اطلاع نماینده بیمه گر استخر را تخلیه نماید).

ماده ۱۲- وقوع شرایط اضطراری: چنانچه بر اثر شیوع بیماری های واگیردار در مزارع یک سایت، دامپزشکی مجبور به اعمال شرایط خاص کنترلی و نظارت بهداشتی در یک استخر باشد و به پیشنهاد اداره کل دامپزشکی استان، نیاز باشد که استخر مورد نظر معدوم گردد مبنای محاسبه خسارت بر اساس جمع تلفات میگو قبل از معدوم سازی و میگوهای تلف شده بعد از معدوم سازی برای همان استخر خواهد بود.

دستورالعمل اختصاصی مزارع سردآبی خرد یا دو منظوره یا ذخیره کشاورزی

- ماده ۱- رعایت بندهای مندرج در دستورالعمل اختصاصی بیمه آبزیان سردآبی الزامی است.
- ماده ۲- مجوز بهره‌برداری صادره توسط اداره کل شیلات استان چه براساس آب ورودی یا براساس تناژ تولید داشته باشد.
- ماده ۳- ارتفاع آب در استخرهای سنتی حداقل ۱/۸ متر و در استخرهای طرح تیپ حداقل ۱ متر و در طی دوره پرورش حداقل ۷۰ سانتی‌متر آب وجود داشته و آب از کف خارج گردد.
- ماده ۴- دیواره‌ها و کف بایستی سیمانی باشد.
- ماده ۵- ورودی و خروجی توری مناسب داشته باشد.
- ماده ۶- در مورد چاه موتور پمپ سالم باشد و موتور پمپ یدکی یا اضطراری جهت کشیدن آب از چاه در صورت خرابی موتور پمپ اصلی موجود باشد.
- ماده ۷- برج هواده، لوله آب فشان و حوضچه آرامش داشته باشد.
- ماده ۸- ژنراتور موجود باشد.

✓ دستورالعمل اختصاصی مزارع سردآبی نیمه متراکم

ماده ۱- استخرها گرد یا هشت وجهی و ندرتاً مربع مستطیل بوده و تماماً سیمانی دارای نقشه تیپ مورد تأیید شیلات استان.

ماده ۲- دارای دستگاه‌های هواده، پمپ‌های ورودی و پمپ برگشت آب، پمپ شناور داخل چاه، ژنراتور یا موتور دیزلی برای مواقع بحرانی و قطع برق، سیستم اعلام خطر برق، ترانس یا تابلو برق متناسب با برق مصرفی، کپسول اکسیژن و بشرح ذیل:

الف- هر استخر ۱ دستگاه هواده + ۱ دستگاه کپسول اکسیژن

ب- در خصوص ژنراتور بشرح ذیل می‌باشد:

میزان تولید	ژنراتور مناسب
تا ۴۰ تن	۵۰ kw
تا ۶۰ تن	۷۵ kw
بالا تر	۱۰۰ kw

دستورالعمل اختصاصی مزارع فیلماهیان پرورشی خاویاری

ماده ۱- در زمان بیمه گری ، وزن ماهیان در هنگام بیمه مبنای انتخاب حق بیمه قرار می گیرد.

ماده ۲- غرامت متعلقه در جداول تا وزن ۳۰ کیلوگرم برای ارزش گوشت بوده و از وزن ۳۰ کیلوگرم به بالا در صورت وجود خاویار حداکثر به میزان ۱۰ درصد وزن بدن ، ارزش خاویار نیز به قیمت گوشت افزوده می گردد.

ماده ۳- طراحی و ساخت حوضچه ها و استخرهای پرورشی میبایست به گونه ای باشد که:

الف - ورود آب خروجی از یک استخر به استخرهای دیگر امکانپذیر نباشد. تخلیه آب استخرها به صورت کامل صورت پذیرد. دیواره و کف استخرهای بتنی به منظور جلوگیری از ایجاد جراثیمهای جلدی با پوشش های مناسب قابل شستشو پوشانده شوند .

ب - بر روی حوضچه ها و استخرهای پرورشی سایبان مناسب طراحی گردد .

پ - نصب فیلترهای مناسب در محل ورودی آب به مرکز پرورش صورت گیرد .

ت - نصب حوضچه های ضد عفونی در ورودی مرکز پرورش، انبار و سالن غذاسازی ضروری است.

ماده ۴- کنترل مداوم فاکتورهای فیزیکی و شیمیایی آب استخرها و حوضچه های توسط پرورش دهنده صورت پذیرد .

ماده ۵- پایش کیفی ماهیان پرورشی در فواصل زمانی ماهانه می بایست از طرف بیمه گذارانجام گردد.

ماده ۶- تراکم مجاز در مترمربع باتوجه وزن انفرادی بشرح ذیل می باشد:

وزن (KG)	تراکم (KG/M2)
۰/۰۱ تا ۰/۰۱	۱
۰/۰۱ تا ۰/۰۵	۲
۰/۰۵ تا ۰/۱	۲,۵
۰/۱ تا ۰/۵	۵
۰/۵ تا ۲	۱۰
۲	۱۶
۷	۲۶
۱۴	۲۵
۲۱	۲۴
۳۰	۲۵
۴۰	۲۲
۵۲	۱۷
۶۴	۱۴
۷۷	۱۵
۹۰	۱۵

ماده ۷- درصد تلفات مجاز در هر گروه وزنی بطور مجزا بشرح ذیل بوده که تحت پوشش نمی باشد و بایستی از میزان تلفات شمارش شده کسر شود.

گروه وزنی (گرم) ۱	درصد تلفات
۱-۵	۳۰
۵-۱۰	۱۵
۱۰-۵۰	۱۰
۵۰-۱۰۰۰	۵
۱۰۰۰ به بالا	۲

دستورالعمل اختصاصی مراکز تکثیر میگو

ماده ۱- تعریف واحد مرکز تکثیر میگو: واحد تولیدی که با لحاظ نمودن شرایط استاندارد انتخاب محل و اخذ مجوز بهره‌برداری از سازمان شیلات ایران و رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی سازمان دامپزشکی و مقررات زیست محیطی در شرایط محیطی قابل کنترل، مراحل مختلف لاروی و پست لاروی میگوهای دریایی را تولید می‌نماید.

ماده ۲- تعریف محصولات مرکز تکثیر میگو: محصولات حاصل از تکثیر میگو شامل مولد رسیده و قابل تکثیر تخم، ناپلیوس، زوآ، مایسیس و پست لارو می‌باشد.

تذکره: محصولات قابل عرضه در این دستورالعمل شامل مرحله ناپلیوس برای فروش به سایر مراکز تکثیر و پست لارو برای فروش به مزارع پرورش میگو می‌باشد.

ماده ۳- اعتبار بیمه نامه: بیمه نامه ارائه شده از تاریخ صدور بیمه نامه تا ۴۰ روز و برای ۲۰ میلیون پست لارومی باشد. چنانچه تعداد پست لارو بیشتر از ۲۰ میلیون باشد با لحاظ تناسب به ۲۰ میلیون حق بیمه آن محاسبه خواهد شد.

ماده ۴- محدوده پوشش بیمه‌ای: با توجه به وجود دگردیسی در مراحل رشد لاروی میگو و اندازه بسیار ریز مراحل لاروی، پوشش بیمه هر دوره از تخم، ناپلی، زوآ، مایسیس تا آخر پست لارو را در بر می‌گیرد. گزینه تحت پوشش بیمه‌ای در این دستورالعمل چرخه کامل تولید شامل ۱- ناپلی ۲- مایسیس ۳- پست لارو می‌باشد.

ماده ۵- مرکز تکثیر میگو باید دارای تأسیسات، ساختمانها و امکانات ذیل باشد:

- ۱- سیستم آبرسانی متناسب با ظرفیت تولید شامل پمپ‌ها و تأسیسات انتقال آب، حوضچه‌های ته نشین و رسوب‌گیرفیلتر شن و ماسه، حوضچه‌های ذخیره آب و تنظیم شوری، حوضچه‌های ضد عفونی (کلرزنی و کلر زدایی) سیستم توزیع آب متناسب با نیاز سالن‌های مختلف
- ۲- سیستم‌های هواسازی و هوارسانی با توان متناسب با نیاز و ظرفیت تولید
- ۳- سالن نگهداری و آماده سازی مولد مجهز به حوضچه‌های استاندارد از نظر شکل و اندازه

- ۴- سالن تخم ریزی و تخم گشایی مجهز به تانک و حوضچه‌های تکثیر و پرورش لارو اولیه
- ۵- سالن و حوضچه‌های پرورش لاروی و پست لاروی
- ۶- سالن و امکانات کشت و تولید غذای زنده مثل جلبک و آرتیمیا
- ۷- سالن و امکانات آماده سازی برای بسته‌بندی و حمل
- ۸- انبارهای نگهداری مواد غذایی، شیمیایی و تجهیزات به تفکیک
- ۹- آزمایشگاه کنترل و ارزیابی از نظر کنترل مدیریت تولید، کیفیت بچه میگو، بهداشت و سلامت محصول

- ۱۰- ساختمان‌های اداری، پشتیبانی و رفاهی متناسب با نیاز تولید
- ۱۱- تاسیسات دفع بهداشتی پساب و حوضچه‌های ذخیره و ضد عفونی پساب
- ۱۲- نیروی انسانی: مرکز تکثیر میگو بایستی دارای نیروی انسانی متخصص ماهر و ساده متناسب با برنامه تولید باشد. وجود کارشناس با تجربه و مقیم بصورت شبانه‌روزی در طی دوره تولید الزامی است. تب صره- ثبت آمار، اطلاعات و گزارش روزانه: با توجه به کوتاه بودن دوره تولید هر مجموعه، ثبت کلیه فاکتورهای موثر بر تولید بصورت روزانه ضروری است. این گزارش‌ها بایستی ابتدای روز بعد از طریق پست الکترونیک، فاکس یا تلفن به صندوق بیمه ارسال گردد.
- تبصره- دریافت گواهی بهداشتی از سازمان دامپزشکی برای مولدین قبل از ورود به مرکز تکثیر میگو و قبل از شروع عملیات تکثیر و طی دوره تولید.

ماده ۶- ارزیابی خسارت:

به محض بروز تلفات غیرمتعارف یا ایجاد شرایط قهری موثر بر تولید لارو و بچه میگو بیمه گذار موظف است مراتب را به ادارات کل سازمان شیلات، سازمان دامپزشکی و صندوق بیمه کشاورزی اطلاع دهد. با توجه به اینکه میگو در مراحل لاروی بسیار ریز بوده، و با تراکم زیاد در مرکز تکثیر تولید می‌شود، بررسی عوامل

ایجاد خسارت بایستی در کوتاه‌ترین زمان ممکن صورت پذیرد. بنابراین به محض اطلاع بیمه گذار، گروه بررسی ارزیابی علل و میزان خسارت، مرکب از صندوق بیمه محصولات کشاورزی، کارشناس دامپزشکی و کارشناس شیلات را جهت حضور در مرکز تکثیر هماهنگ می‌نماید. گروه

کارشناسی (مربک از کارشناسان بیمه گر، دامپزشکی و شیلات) پس از حضور در مرکز تکثیر بلافاصله اقدامات ذیل را انجام می دهند:

۱- نمونه برداری از لارو و بچه میگوهای تلف شده موجود از تانک یا حوضچه پرورشی به تفکیک برای هر واحد

۲- نمونه برداری از مواد معلق یا مواد ته نشین شده در کف هر یک از تانک ها یا حوضچه های حاوی تلفات

۳- نمونه برداری از آب درون هر یک از تانک ها و حوضچه های حاوی تلفات

۴- اندازه گیری درجه حرارت، درجه شوری، pH و باقیمانده کلر هر یک از تانک ها و حوضچه ها با استفاده از ابزار و دستگاه های قابل حمل

۵- بررسی و تهیه گزارش از نحوه وقوع حادثه، عوامل موثر در بروز خسارت با همکاری بیمه گذار

۶- بررسی و تحلیل ثبت داده ها و گزارش های روزانه تولید

۷- ارزیابی و برآورد میزان خسارت وارده از طریق محاسبه تلفات در هر یک از مراحل مولد، تخم، ناپلی، زوآ، مایسیس و پست لارو

۸- ارسال نمونه های تهیه شده به آزمایشگاه های مرجع در شبکه دامپزشکی و موسسه تحقیقات شیلات

ماده ۷- مراحل بازرسی، کنترل، نظارت و تهیه گزارش از مراحل تولید

ادارات کل شیلات	سازمان دامپزشکی	صندوق بیمه کشاورزی	دوره بازرسی
کیفیت از نظر رسیدگی جنس نر و ماده - به گزینی - بازده تولید - سن و اندازه	بهداشت محیط و سلامت مولدین	تعداد مولدین نر و ماده	۱- قبل از ورود مولد به مرکز تکثیر ۲- قبل از تخم ریزی
تعداد-کیفیت - مرحله رشد- بقاء- مدیریت آب و تولید	کنترل بهداشتی و علائم بیماری	تعداد-تراکم و کیفیت ناپلیوس	در یکی از مراحل رشد لاروی
تعداد -کیفیت- مرحله رشد، بقاء- تغذیه- مدیریت آب و تولید	کنترل بهداشتی و علائم بیماری		ابتدا و انتهای دوره زوآ
تعداد کیفیت- مرحله رشد، بقاء، تغذیه - مدیریت آب و تولید	کنترل بهداشتی و علائم بیماری	تعداد-تراکم و کیفیت مایسیس	انتهای دوره مایسیس
تعداد کیفیت- مرحله رشد- بقاء- تغذیه - مدیریت آب و تولید - در صد تفاوت اندازه	کنترل بهداشتی و علائم بیماری	کنترل تعداد و بازماندگی	مرحله PL5 و PL12
گزارش شیلات	گزارش دامپزشکی	گزارش صندوق	در زمان وقوع تلفات
.....	.....	اعلام خسارت	در زمان وقوع تلفات
.....	.....		.....